

Zusters zagen meer heil in gebed dan in geneeskunst

Buiten het ziekenhuis was de katholieke signatuur eveneens goed zichtbaar. Zo zorgden de zusters bij de Sacramentsprocessie van 13 juni 1953 voor het rustaltaar bij de ingang en versierden zij de omliggende straten.

Ook op de mannenzaal werd veel gebeden.

De Zusters van de Goddelijke Voorzienigheid drukten vanaf het begin van de stichting van 'hun' ziekenhuis in Sittard een zwaar katholiek stempel op het reilen en zeilen van wat in de volksmond 'Het Franse Klooster' heette. Vooral in de jaren dertig was dat vaak aanleiding tot heftige conflicten. Protestanten en niet gelovigen vonden dat ze achtergesteld werden bij hun katholieke lotgenoten. De zusters zouden met twee maten meten en de katholieke patiënten beter behandelen en bevoordelen. Deel twee van een drieluik.

In een begin jaren dertig in Sittard verschijnend blad gaven 'critische geesten' anoniem lucht aan hun ongenoegen. Het is niet bekend of zij zelf in het ziekenhuis tussen de witte lakens gelegen hadden of dat hun bevinden van horen zeggen waren. In dit nieuw artikel rond het 100-jarig bestaan en de verhuizing van het Maaslandziekenhuis blikken we terug op die roerige tijden.

"De brave zusters", aldus een krantenartikel, "vatten hun taak op als een gevangenispijper. Het gebeurt weleens dat er een lafaard ligt, die voortdurend de pastoor aan bed laat komen, allerlei vertelt over zijn werk, verraadt dat er revolutionaire arbeiders in zijn bedrijf werken enz. Als beloning krijgt hij dan van de zusters allerlei lekkers, extra voeding enz." Daarmee was het in het algemeen overigens niet zo best gesteld: "Je krijgt hard, uitgedroogd brood waar

margarine op gesmeerd wordt. Aardappelen kun je zoveel krijgen als je maar wilt, zeggen de brave nonnen. De saus erop is van gesmolten margarine. Blue-Band is toch zo goed voor zieken, zeggen de nonnen. Het afgekookt soepvlees van de eerste klas patiënten wordt in lekkere gezonde margarine opgepiept en aan de mijnwerkers voorgezet.

Dwang van nonnen

Alleen zondag als de zogenaamde heilige mis vertoond is, krijgen de zieke mijnwerkers tien dubbelsteentjes versch vlees. En al die margarinelekkernijen moeten betaald worden met een ziekenhuisgeld van f 3.60 per dag. Men tracht natuurlijk alle patiënten voortdurend naar de kerk te drijven. De directeur, de doctoren, het personeel, allen staan onder de dwang van de nonnen. Die verachten de wetenschap en zeggen tegen de zieken, dat alleen het gebed hen kan gene-

zen. Bidden is namelijk de beste medicijn."

Ook de in Sittard werkzame predikant Hoogendijk had nogal wat problemen met de zusters. Hij wist te melden dat zijn gemeenteleden zich niet altijd zo prettig voelden in het katholieke ziekenhuis. Daarmee doelend op de gewoonte van het bidden van de rozenkrans 's avonds op de afdeling, het uitdelen van wijwater en het nachtkruisje.

Reeds eerder, in 1929, verschaften zich 'oproerige elementen' toegang tot het ziekenhuis om bij patiënten propaganda te maken voor het communisme en het socialisme. Dat was, in het hol van de leeuw, natuurlijk vragen om grote problemen. Ze werden dan ook door de directeur bij de kladden gepakt en buiten de deur gezet. Zij namen echter wraak met een 'op scherp gesteld' ingezonden stuk: "De brave nonnekens willen alles van de zieken weten. Uw naam? Uw

godsdienst? Hoe lang getrouwd? Hoeveel kinderen? Zo, zo, maar drie kinderen? Wenst u te biechten? Zal ik een pater voor u halen? Men tracht alle patiënten voortdurend naar de kerk te drijven."

De herstellende zieken, die elke dag in de kerkbanken zaten, mochten volgens de critici voortdurend in de tuin zitten en roken. De niet-kerkelijken moesten echter voor straf in bed blijven. In hetzelfde artikel ook een scherpe aanval op het verschil in behandeling van de eerste klas patiënten en mijnwerkers. "En het mooiste is dat het ziekenhuis grotendeels is gebouwd met geld van de mijnwerkers, namelijk het AMF (Algemeen Mijnwerkers Fonds, red).

De bòks oet en baeje

Iedereen moest zich maar aanpassen vonden de zusters. Jarenlang werd dan ook op de zalen (met vaak meer dan dertig patiënten!) hardop het

rozenhoedje gebeden. Wijwater en nachtkruisje hoorden daarbij. De communie werd op de zalen uitgereikt. Zeker soeur Hubert van zaal 13 trok zich van die kritiek van buitenaf helemaal niets aan. Zij stond bekend als een 'kapitein' en als ze 's avonds een begin maakte met het ritueel van de rozenkrans bidden, stribbelde niemand tegen. Een gevleugelde uitdrukking van haar was: "De bòks oet, 't bèd in en baeje." Moest iemand een zware operatie ondergaan, dan werd de patiënt door haar daarop voorbereid en apart verzorgd. Ze zat naast zijn bed, gaf een kruisje, nog een kruisje met wijwater en de zaal liet ze bidden. Ook als de patiënt niet katholiek was."

En dat was dus ook voor de 'andersdenkenden', zoals niet-katholieken in die tijd genoemd werden, natuurlijk mooi meegenomen!